Ч. 217 Пятниця 26 вересня (8 жовтня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Поучаюча полеміка.

(Дальше).

У нас — пише п. Борковский в „Зорі“ дальше — письменників далеко менше, ніж би хто гадав. Поки чоловік лише читає, то гадає, що їх страх богато; нехай же стане „друкувати“, тоді побачить, що їх дуже мало Кількох редакторів, кількох професорів та учених, — от і майже всї наші письменники! Їх всякий знає, бо вони самі себе друкують. Але їх не богато; у всякім разї ледве чи дорівнають вони числом третій части „учених“ з 1848 року. А які то письменники — з малими виїмками — ті инші, що своїми іменами так збогачують нашу галицку літературу, се найлїпше знають бідолашні редактори, котрим припала незавидна доля друкувати їх твори.

Пришлють що з України, то одно буде гарне, инше слабше або й зовсїм слабе та пусте; але у всїм видно письменницку дбалість і форму, так що майже й найслабшу річ можна без сорому дати до друку. Докинеш там і сям другу кропку над *і*, поправиш десь якусь букву, от і готове. Як жеж прийде галицке, то передовсїм ледво десяту часть присланих творів можна вибрати до ужитку; над иншим лише дармо час тратиш, читаючи. А й в тім, що вибереш, яка-ж крайна недбалість! Знаня мови понайбільше дасть Біг: всяка неможлива сумішка добра; часом визначні прикмети україньских письменників, як „вмірати, знїмати, писать, читать“ і т. и. побачиш всуміш з такимиж визначними прикметами галицкої мови, як „водов, дїтина“ і т. и; до того слова польскі, російскі і всяка инша всячина. Часом навіть у голоснїйших письменників стрінеш крайні кпини з граматики: „сказав їй“, а „сказав її“ — то все риба. О якихсь слїдах реторики, інвенциї, диспозициї, часто й мови нема; тим менше о увазї на стиль взагалї, а на руский з'окрема. А коли би хто загнав ся так далеко, що ждав би правильної правописи і інтерпункциї, того спіткав би дуже гіренький завід; руский письменник, що сам не друкує своїх творів, не звик на такі дрібницї уважати — grosse Geister geniert nichts!

Присилає один письменник навіть широко друкований вже і з голосним іменем, якийсь твір, котрому я не умів би навіть за найбільшу нагороду вигадати пригожої назви і жадає, щоби помістити в „Зорі“, але доконечно зробити також — відбитку. Ну, я радію, що така слава честь робить „Зорі“. Аж тут читаю і очам своїм не вірю! Що се? Друкувати: сором менї і ще більший сором авторови; пропала на віки єго слава! Перерабляти: колиж бо нема що, бо й змісту нема ніякого! З того часу погадав я собі: не всякому духови їми віру! В редакциї виправлять, виглядять, а то й перероблять до нащадку, коли бодай зміст найде ся якийсь: і вийде письменник, часом навіть не аби-який; ба в додатку і сам він радий-прерадий, що як то він гарно написав! А читаєш в письмі, аж оно нї до чого. Вір же тілько тим і в тих, що друкують самі у власній редакциї.

Тим то й в „Зорі“ доси галицкі письменники заняли заледво трету часть місця, вчисляючи уже в те й розвідку пересадженого на галицкий ґрунт Українця проф. Грушевского і всї ті дрібнички, що походять від редакциї. Колиб і се відчислити: то що лишить ся тоді? А вжеж не з химери редактора воно так, а з невідпертої конечности. По зробленім досьвідї вже аж боязко запрошувати галицкого письменника до участи: бо запросити, то ніби й береш обовязок друкувати те, що запрошений пришле; а то готово вийти, що ніяк друкувати. Вже там, хто ласкав, нехай сам присилає!

Отож то на мою гадку лїпше би уладити з'їзд руских письменників і прихильників руської науки і лїтератури.

Але се очивидно дрібниця: як звав, так зав. Важнїйша річ — проґрама з'їзду. Вже й досн висказано деякі бажаня що до проґрами; всеж таки чи не найлїпше було би зійти ся чим скорійше бодай львівским письменникам і прихильникам рускої науки і лїтератури, уложити проект проґрами і оголосити до прилюдної дискусиї, з котрої опісля могла би вийти проґрама оконечна. Поки-що дискусия є трудна і не богато до чого здала ся, хоч, розуміє ся, і не вадить коли тілько веде ся спокійно і предметово. Львів через липень і серпень був майже пустий, то й нікому було сходити ся. В вересни воно вже потроха можливе, бодай підготовити дещо, поки на жовтень позїздять ся вже всї. Річ ясна, що начерк проґрами може вийти і відки-инде, не доконче зі Львова — або й від одної дотепної людини, не доконче від якогось гурту.

4)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Цевар дїставши приказ своєї молодої панї, вибіг на двір і за кілька хвиль опісля вернув з похатником. Бірч був чоловік середного росту, худий але жилавий і мязистий. Очи мав сиві позападані, споглядав ними неспокійно а в тих коротких хвилях, коли погляд єго спочив на лицях з єго окруженя, добирав ся ним ніби аж до самої глубини душі. Вираз єго лиця був змінний, характеристичний для сего чоловіка. Длятого що заєдно занимав ся торговлею, міна єго була проворна і хитра. Коли було говорити о звичайних річах з житя, то по єго лици було видко якусь розсїяність, якийсь неспокійний вираз. Але скоро хто случайно згадав про революцию і вітчину, то здавало ся, що з него ставав тогди як не той сам чоловік, так зміняв ся. Міг слухати довгий час спокійно і не відзивати ся та бувало докине лиш якусь малозначну замітку. Але з єго очий говорив цїлий сьвіт гадок.

Але анї він анї єго батько не звертали нїколи самі розмови на війну та й відповідали на такі питаня лиш тогди, коли вже дуже конче було того потреба.

Хто би на него був лиш поверховно дивив ся, був би гадав, що найбільша пристрасть у него то скупарство, але можеби й помилив ся.

Коли похатник увійшов до хати, скинув насамперед з себе свою коробку, що стоячи на земли коло него сягала єму майже по саме плече а відтак чемненько поздоровив родину. Гарперови лиш мовчки поклонив ся і дивив ся лиш заєдно в землю. — Капітана Вартона не міг видїти, бо той стояв за занавісою.

Сара взяла ся зараз переглядати товари і через хвилю сама одна заняла похатника. За малу хвильку покрили ся столи, стільцї ба й земля шовковими материями, мушлїнами, рукавичками, стяжками і тим подібними річами. Цезар помагав виймати товари з коробки. Сара вибравши кілька річий і виторгувавши цїну спитала веселим голосом:

— Ну, Герве, а яких новинок не маєте для нас? Не знаєте, чи льорд Корнволліс побив ворохобників?

Похатник як би не чув того питаня, бо лиш розпаковував коробочку з особливо красними мереживами, котрим молода дама аж не могла тепер надивувати ся.

Тонесенькі мережева від разу так сподобали ся Сарі, що она купила від него майже цїлий запас сего дорогоцїнного артикулу. Ба, єї голосна похвала вивабила навіть молодшу сестру з поза занависи і Франсес як-раз встала із свого місця, коли Сара повторила своє попередне питанє.

Франсес борзенько сховала ся знову, а похатник надумавшись став відповідати:

— Ги, кажуть, що Тарлетон побив ґенерала Семптера над рікою Тіґром.

Капітан Вартон виставив голову з помежи занавіс, Франсес аж дух в собі заперла так цікаво слухала похатника, а навіть Гарпер відорвав очи від своєї книжки і подивив ся з таким виразом в своїх чорних очах, що аж видко було, що і він слухає з незвичайним інтересом.

— Таки направду? — відозвала ся Сара з одушевленєм — Семптер — хто то? Анї одної шпильочки вже у Вас не куплю, доки менї не розкажете всї свої новини — додала она усьміхаючись.

Похатник через хвильку не міг якось зважити ся, глянув ніби з якоюсь обавою на Гарпера, котрий подивив ся на него много значним поглядом, а відтак цїлий ніби змінив ся.

Нараз по хвили відозвав ся.

— Ги, менї видить ся, що Семптер перебуває десь на полудни межи тим муриньским накорінком —

— Такий сам мурин, як і Ви, пане Бірч — перебив єму Цезар в досади.

— Мовчи Цезаре, мовчи! — відозвала ся Сара успокоюючи єго і аж не могла витримати, так хотїла би була щось більше довідати ся.

— Чорний чоловік так само добрий як і білий! — говорив ображений мурин дальше.

— Нераз може ще й лїпший! — сказала єго панї. — Хто-ж то той Семптер?

— Та-ж кажу, що він на полудни межи муринами і недавно тому мав стичку з тим полковником Тарлетоном.

— Котрий єго, розуміє ся, побив! — сказала Сара повна довіря.

— Так каже войско в Моррізанії.

— Але що Ви кажете? — зважив ся запитати капітан Вартон, хоч тихим голосом.

Замітка „Буковини“.

На повисші гадки п. Борковского в „Зорі“ відповідає редактор „Буковини“ п. Маковей в 190 ч. тоїж часописи так:

Ви читали вже в 188 ім числі „Буковини“, як песимістично задивлює ся на наші відносини редактор „Зорі“ і вислужений директор ґімназиї п. О. Борковский, один із старших громадян наших. „Такої — каже — страшної розтічи і такого загального розяреня я ще не затямив“. Деякі посторонні причини сеї розтічи, сего розяреня нашого, він находить — і на них згода — але чому ми самі, одні на других, дивимо ся вовками, на те він не відповідає, а шкода — чей би найшла ся яка відповідь, котра попри тяжкім і оправданім стоні з грудий розяснила троха людям загальне положене.

Наша думка в тій справі така: Усунути *посторонні* причини нашої розтічи, розяреня і занепаду звичайно ми не годні, бо не маємо сили. А не маємо сили тому, бо ми сподіваємо ся всего добра передовсїм від усуненя сих посторонних причин нашого занепаду, а мало розвиваємо силу власну. Сила власна, то передовсїм думаючий ум загалу. Тимчасом у нас того ума нема, а є застоя умова. Ту застою спровадили на Русь зле ведені часописи політичні, котрі вбили критичний ум в народї, а радше не виробили его і повели людий, одних до лїса других до біса. Спад всего нашого руху в бік політичний вивів нарід з рівноваги і напровадив на него розтїч і розярене, котре так довго не мине ся, доки нарід не зрозуміє, що може і повинен поратунку на свій занепад шукати у себе і то з певнїйшим успіхом.

Поратунок у власнім народї — се культурна робота для него. Переважити наш рух народний на бік широкої культурної роботи — се значило би, усунути теперішну ростїч, і розярене, набрати сили, а в дальших наслїдках усунути і посторонні причини нашого лихолїтя. Се наша діяґноза. Ми за довго годували нарід політичною лемішкою, від котрої він тепер ходить як сновида; пора дати ему добру і поживну страву, щоб він став на свої ноги і від леда подуву вітру не падав на землю.

(Дальше буде.)

Перегляд політичний.

Вчерашне засїдане палати послів не принесло нїчого надто цїкавого. Президував віцепрезидент Абрагамович, позаяк президент Катрайн виїхав до Анґлїї. Вела ся дальше дискусия над поданем помочи потерпівшим від нещасть елементарних. Пос. Люеґер перечив ся з социялїстами. Пос. Левицкий поставив внесене в справі знесеня стемпля від ґазет і дозволеня кольпортажї. Шенерер поставив внесене, щоби завести язик нїмецкий яко державний у всїх краях з виключенем Галичини, Буковини і Дальмациї.

З Константинополя доносять, що всї офіцири тесальскої армії, перебуваючі на урльопі дістали приказ, щоби вертали до своїх полків. В наслїдок того виїхали они вчера рано окремим кораблем.

Берлиньскі ґазети доносять, що підчас гостини нїмецкого цїсаря на маневрах на Угорщинї прийшло межи Австриєю а Нїмеччиною до порозуміня в справі становища Сполучених Держав до справи кубайскої. Австрия і Нїмеччина не похваляють того становища і цїсар Вільгельм має то зазначити в такий спосіб, як то зробив в справі трансвальскій.

Новинки.

Львів дня 7-го жовтня 1897.

— **Іменованя.** В окрузї львівского висшого суду краєвого іменовані: для висшого суду краєвого у Львові директором канцелярийним першої кляси: директор помічних урядів у Львові Людвик Верещ де Фарат; — Для трибуналів першої інстанциї директором ґрунтових книг у Львові: директор уряду книг ґрунтових у Львові Людвик Дильский; директором канцелярийним першої кляси: ад'юнкт дирекциї помічничих урядів Фридрих Мяновский у Львові для Львова; — директорами канцелярийними другої кляси начальники помічничих урядів: Кароль Духевич з Сянока для Сянока, Брон. Валїґурский з Тернополя для Перемишля, ад'юнкт дирекциї помічничих урядів Вінк. Вітман у Львові для Стрия, начальник помічничих урядів Йосиф Войтович з Бережан для Бережан, ведучий ґрунтові книги Валериян Заячковский зі Львова для Станиславова; канцелярийний ад'юнкт Володисл. Марцинковский з Бережан для Золочева, ведучий книги ґрунтові Мих. Щецяковский з Самбора для Коломиї, офіциял почтовий Йосиф Кочоровский зі Львова для Самбора і ведучий ґрунтові книги Із. Ясіньский з Глинян для Тернополя; — начальниками канцелярії другої кляси: судові канцелїсти: Людвик Добряньский зі Стрия для Стрия, Ферд. Дроздовский з Сучави для Сучави, Корнило Пясецкий з Перемишля для Перемишля, Ант. Воляньский з Журавна для Самбора, Кар. Ястшембский з Золочева для Золочева, Ів. Розборский з Судової Вишнї для Львова, Алойсий Коль з Підгаєць для Бережан, Тадей Попель з Винник для Львова, Едвард Аман з Тернополя для Тернополя, Адольф Цїстка у Львові для Львова, Володисл. Хондзиньский з Нижанкович для Сянока, Мариян Цеглецкий з Тлустого для Станиславова і Петро Теодорович з Перемишля для Коломиї; урядниками виконавчими в X-ій клясї ранґи: асистент рахунковий в висшім судї краєвім у Львові Ів. Чайковский дяя Львова і практикант почтовий Мартин Туряньский в Чернівцях для Черновець.

— **Постанови що-до винагороди сьвідкам і знатокам судозим** в новій процедурі цивільній, подає послїдний випуск Вістника державних законів. Кошти подорожи мають признавати ся о стілько, о скілько сьвідок справдї їх мав. В специяльних лише випадках або де віддалене є більше як 4 кільометри, буде признаватись заплата за осібну підводу; в инших случаях треба послугуватись загальними комунїкацийними средствами, як трамвай, омнїбус і т. п. В містах можна уживати фіякра лише там, де нема иншої комунїкацийної звязи; за те вільно собі числити за їзду трамваєм без огляду на се, чи сьвідок або знаток мешкає далеко, чи цїлком близько. За страту часу може сьвідок домагати ся заплати тогдї, коли занятя его через то справдї потерпіли втрату і тогдї належить ся ему заплата за всї утрачені днї; а числитись має час не лише самого переслуханя, але час від виходу з дому аж до повороту. Вішкодо-

---

— Я лиш то кажу, що чув від других — сказав на то Бірч, показуючи Сарі нову штуку сукна. — Але на пленах розповідають собі — говорив він по хвили глянувши на Гарпера — що лиш Семптер і ще один чи двох єсть зранених, а правильне войске все змасковане, бо мілїция вигідно зашанцювала ся в острозї.

— Не здаєсь, щоби то була правда, — сказала Сара з погордою — хоч я анї трохи не сумніваю ся о тім, що ворохобники ховають ся поза деревляними стїнами.

— Менї видить ся — відповів похатник спокійно, — що то дуже добра гадка поставити помежи себе а кулї деревлянну стїну, на всякий случай лїпше, як поставити себе межи деревляну стїну а кулї.

Гарпера очи дивили ся спокійно в книжку, котру держав в руцї, підчас коли Франсес підійшла близше і спитала:

— Маєте ще більше тих мережев, Бірч?

Так взяла ся і Франсес купувати і казала тепер муринови дати склянку вина похатникови.

— Чи таки дійстно вірять тому, що полковник Тарлетон побив ґенерала Семптера? — спитав пан Вартон.

— В Морізанії вірять тому — відповів Бірч коротко.

— А инших новин не маєте? — спитав капітан Вартон, котрий відважив ся знову виставити голову зпоза занавіс.

— А Ви чули, що майора Андре повісили?

Капітан аж кинув ся і подивив ся на похатника многозначним поглядом, а той так само на него і аж тогди відозвав ся нїби то рівнодушним голосом:

— То було мабуть перед кількома недїлями.

— Хиба-ж его страчене зробило таке враженє? — спитав батько.

— Та-ж знаєте, що люди охотно острять собі язики.

— Чи можлива річ, що менї було би небезпечно вертати назад? — спитав Гарпер.

Бірч пустив з рук звиток стяжок, що мав в руцї, і відповів поволи:

— Правильна кавалерия вже досить віддавна патрулює — не було би дивно, як би підійшла близше і сюди, бо й вірджіньска кіннота недалеко.

— А єї богато? — спитав Вартон очевидно в якійсь обаві.

— Я єї не числив.

Лиш одна Франсес добачила якусь зміну в особі похатника. Але коли здивована оглянула ся за Гарпером, споглядав той знову уважно в свою книжку. Она нахилила ся до товарів так, що спадаючі кучерики заслонили їй личко і сказала:

— Я гадала, чи полуднева кіннота не пішла над Делявар?

— Може бути — сказав Бірч. — Я видів войско лиш досить здалека.

Цезар вишукав собі тимчасом штуку каттуну, в жовтї і червоні цьвіти, такі, що аж за очи ловили, і подивляючи его якусь хвильку поклав назад і лиш зітхнув та сказав:

— То дуже красна материя!

— Таки дійстно! — відозвала ся Сара; — була би красна спідниця для твоєї жінки, Цезаре.

— Ще й яка! — відповів урадований мурин; — старій Дінї аж серце буде скакати з радости!

Отже добили зараз торгу і Цезар пішов борзенько дати знати своїй старій жінцї о сїй радістній новинї.

Капітан Вартон зважив ся тимчасом відсунути зовсїм на бік занавісу, і спитав похатника, котрий зачав складати свої товари, коли він вийшов з міста.

— Вчера змерком! — відповів той.

— Так недавно! — сказав капітан здивований а відтак говорив дальше:

— Дивно менї, що Вас перепустила варта о так пізній порі.

— От, бачите, перепустили — відповів похатник коротко.

— Видко, що офіцири анґлїйскої армії досить добре Вас знають, Герве! — відозвала ся Сара усьміхнувшись щиро до похатника.

— Я знаю неодного з них з лиця — сказав Бірч, і повів очима по комнатї, при чім подивив ся очевидно на капітана Вартона та й на хвильку на Гарпера.

Пан Вартон слухав его бесїди з великою увагою а тепер нараз спитав:

— Чи буде нас ворог знову непокоїти?

— Кого-ж Ви називаєте ворогом? — спитав Герве випростувавшись як сьвічка і подивив ся на Вартона такими очима, що той таки зараз змішав ся і спустив очи в долину.

— Всї ті нашими ворогами, що не дають нам спокою — відозвала ся тут панна Пейтон. — Але чи королївске войско дійстно вже вирушило?

— Дуже легко може бути, що вже незадовго вибере ся в похід — відповів Бірч, здоймив свою коробку з землї і брав ся вже виходити з комнати.

— А краєве войско? — спитала панна Пейтон лагідним голосом. — Чи і оно вже тепер тут?

Герве хотів як раз відповісти, коли отворили ся двері і показав ся Цезар з своєю дуже урадованою жінкою.

Таких муринів, як Цезар, вже тепер що раз менше. Були то слуги, що зросли в родинї, родили ся в домі свого пана і там виховували ся, добро своїх господарів уважали як своє власне. Та кляса, повтаряємо то, незадовго вимре і зробить місце иншій, що буде далеко менше здібна і на котру далеко менше буде можна спустити ся. Волосє Цезаря, котре вже сивіло, було давнїйше кучераве, але він его так часто і з такою силою обрабляв гре-

ваня за стравне і нічліги мають установити висші краєві суди, кождий для свого округа. Іменно мають бути установлені тарифи, поділені на чотири кляси після степени заможности і суспільного становища сьвідків. В той сам спосіб має бути унормоване відшкодоване на втрату часу. В кождій клясї тарифи має бути усталене minimum і maximum відшкодованя. Знатоки мають право домагати ся відшкодованя за виложені кошти, за страту часу і за труд. Розпоряджене се входить в житє з днем 1 січня 1898 р.

— **Концерт**, який відбуде ся в Перемишли цині по перенесеню мощий бл. п. епископа Івана Снїгурского, заповідає ся величаво. Відсьпівані будуть псальми, а хором буде дириґувати о. Копко. Відчит о еп. Снїгурскім виголосить директор рускої ґімназиї п. Григ. Цеглиньский. Чистий дохід з концерту призначений на Руску Бурсу в Перемишли.

— **Зима і весна в осени.** З надвірнянщини пишуть нам під датою 6 жовтня. Від вчера маємо по горячім тиждни — добру зиму, снїгу на чверть метра! А кілько ще хлїба у поли?! Бараболя, отава, бураки, капуста (хоч еї сего року мало) і т. д. Що слота, град і повінь не забрали, то, відай, зима заскочивши нас всїх несподївано, знищить решту добра, і до того що найважнїйше — бараболю, хоч, правда, еї на добрих ґрунтах ледви 3 процент, а на гірших і насїнє не хоче вернути ся. Люди і босі і без одежи, без топлива.... Ну, чи не гаразд?! Лїси тріщать під напором снїгу, котрий ломить без пощади навіть старі дерева. Нинї паде ще дальше дрібний снїжок. Я зірвав цьвіт яблінки, котра цвите від серпня, та посилаю Вам на показ. У нас на Підгірю цвитуть дерева від другої половини серпня, а малини від вересня. Єсли, борони Боже, зима потреває кілька днів, як не більше, то людий прибє велика біда, бо треба жити — а чим? Бараболя в земли, хиба розгрібати снїг та порпати за прожитком як рени на півночи за мохом.

— **Новий винахід.** Сими днями одержали у Відни від Мінїстерства пп. Бронислав Сабат і др. Іван Дрогомирецкий, оба Русини з Галичини, патент на винахід, що має забезпечувати поїзди перед наїздами, які тепер так часто лучають ся.

— **Торжественне відкритє читальнї „Просьвіти"** в Волосткові коло Судової Вишнї відбуло ся дня 19-го вересня при участи звиж 500 людий. Між зібраними були і гості оо. Савула і Пасїчиньский та паньство дідичі Висньовскі. Збори відкрив о. парох місцевий, загріваючи зібраних теплим словом до науки і праці. При нагодї того торжества пожертвував п. дідич Висньовский 100 зр. на заложенє крамницї, з котрої дохід призначив на церков в Волосткові.

— **Осінний град.** Дня 2-го жовтня навістила село Судковичі і окрестність мостиского повіта, велика буря, що лютила ся від 7-ої до 9-ої години вечером. При тім падав град величини волоских оріхів і наробив богато шкоди в незібраних ще земплодах.

— **Огнї.** В Трускавци згорів необезпечений дім пекаря Ів. Бродковского. Огонь був імовірно підложений. — В Сїлци під Підгайцями згорів двір, власність дра Чижевича. При ратунку покалїчив ся дуже тяжко один з охотничих сторожів огневих.

— **З Перегиньска** пишуть: В Перегиньску, селї числячім 5000 душ Русинів і 1000 жидів, заложено того року чотиро-клясову школу з руским язиком викладовим. Є. Ем. Кардинал зобовязав ся по вічні часи доплачувати до видатків на школу по 60 зр. річно під услівєм, щоби в тій школї на завсїгди руский язик був викладовий, а краєва Рада шкільна згодила ся на то. — В Перегиньску є два заклади купелеві: один митрополичий а другий власність пароха о. Вас. Небилівця.

— **Вистава котів** відбуває ся в Монахові. Більше як 80 котів, від звичайних наших, аж до дуже рідких оказів котів індийских з Суматри, виставлено на показ і продаж. Цїни поставлено нечувані; за одного, і то певно такого, що не травить миший та щурів, домагають ся 1000 марок.

— **Злодійский напад.** В Кривенькім, гусятиньского повіта, мали злодії намір обікрасти богатого селянина. Однако помили ся, міркуючи по мальованих штахетах. Гадаючи, що там мешкає богач, зайшли до бідака. Той хоч бідак, боронив ся і зловив злодія. Злодій стрілив до него і ранив его понизше обійчика. Мимо того удало ся злодія придержати. Першу лїкарску старанну поміч подав раненому др. Королик з Гусятина. Кулї годї добути, але ранений жиє і має ся добре. Злодія відставлено до суду, де пізнали в нїм небезпечного злочинця з Білошкірки під Тернополем.

— **Крадїж в церкві.** В Янові коло Львова закрав ся оногди невислїджений доси злодій до церкви, розбив скарбону і украв з неї 100 зр. Підозрінє паде на якогось мужчину, що день перед тим прибув до Янова, відтак кудись щез.

— **Смерть від ґранату** найшов коло Вінер Найштад гандляр ярин Керн. Ходячи по селї за закупном товару, наздоптав ногою на ґранат, що случайно лежав при дорові. Наступив вибух, котрий пошарпав нещастному обі руки, а один відломок желїза ударив его в голову Ранений помер в шпитали.

— **Ювилей короля Оскара II**, в честь его 25-лїтної річницї вступленя на престол шведский, розпочав ся 17-го с. м. Король має тепер 68 лїт. Від молодих лїт занимав ся маринаркою, тож ставши королем старав ся о еї піднесенє; є він рівно-ж горячим опікуном науки і штуки, а академія наук почислила его до своїх членів; академія музична має в нїм свого президента; тепер по причинї ювилею много академій (і віденьска) надїлили его титулом доктора фільософії. Король Оскар підпомагав всї виправи до північного бігуна, а головно Нанзена. На лїтературнім поли визначив ся кількома працями: занимав ся толкованями з нїмецкого на шведский язик; є він також добрим бесїдником. Яко володїтель прихиляв ся до нїмецкої полїтики і старав ся витворити зі Швеции сильну державу другорядну. В Швециї має король велику симпатию, в Норвеґії меньше его люблять. На урочистостях явили ся всї князї пануючих династий. Штокгольм пристроєний дуже гарно, а незчислимі товпи народа громадять ся по майданах, улицях, церквах і взносять горячі оклики в честь свого любимця. Минувшої суботи відбуло ся богослуженє в замковій каплици, на котрім явили ся всї достойники. В настаршій церкві „Ріддарголмьскиркан" держав двірский проповідник промову. По богослуженю одна з депутаций вручила королеви дар 220.000 корон, котрі король жертвував на поборенє хороби сухот.

Телеґрами.

Атини 7 жовтня. Товпа Греків напала на австрийский корабель шукаючи, чи нема там грецких плїнників. Войско зробило лад, а шеф поліциї і командант порту дістали з причини сих розрухів димісию.

Токіо 7 жовтня. Король Корейский проголосив ся цїсарем.

бенем, що оно єму тепер стояло просто в гору, як щетина, а коли він просто стояв, то здавав ся від того о два цалї висшим. Шкіра на нїм не була вже так блискучо чорна, як за молодих лїт, але більше брудно брунатна. Его страшно далеко від себе стоячі очи були маленькі і добродушні.

Коли він тепер увійшов з своєю жінкою, що аж не знала, що собі робити з радости, вийшла Сара проти них і з торжественною міною приняла від них подяку. Та й Франсес сказала кілька слів до старих людий і обіцяла ся прикроїти красну материю та зробити з неї спідницю, відповідну для старої.

Коли Цезар виходив відтак з своєю жінкою і з похатником з комнати, не міг видержати, щоби не сказати голосно до самого себе:

— Добра мала панночка — панна Франя добра для свого тата — добра для старого мурина, хоче зробити спідницю для старої служницї — добра людина, тота панна Франя!

Гарпер поклав свою книжку на бік. Франсес була рада з того, що на сїм лици, на котрім звичайно видко було лиш якусь глубоку повагу або тяжку журу, проявив ся тепер щирий усьміх.

Глава четверта.

Коли похатник войшов, сидїло мале товариство через кілька хвиль тихо. Пан Вартон довідав ся чогось, що его обаву мусїло збільшити, капітан вижидав нетерпеливо того, щоби Гарпер раз вже забрав ся, панна Пейтон думала з вдоволенем о своїм новім скарбі з мережев, Сара складала пильненько то, що накупила, при чім Франсес дружно їй помагала, коли нараз чужий чоловік перервав мовчанку і відозвав ся:

— Коли капітан Вартон боїть ся мене і длятого ходить перебраний, то я мушу єму річ пояснити. Коли би я дійстно мав причину его зрадити, то серед теперішних обставин мусїла би она уступити.

Молодша сестра зблїдла як смерть і присїла на своє крісло, панна Пейтон пустила тацу з рук, Сара видивила ся остовпілими очима на чужинця, пан Вартон як би закаменїв, а капітан вискочив на середину комнати, зірвав з себе своє перебранє і відозвав ся:

— Вірю Вам з цїлої души і не буду Вас дурити, бо і так менї вже з тим навкучилось. Але не можу того зрозуміти, як могли Ви мене пізнати?

— Дійстно, капітане Вартон, — сказав Гарпер усьміхаючись — Вам таки більше до лиця в Вашій власній особі, і я би Вам радив на будуче не перебирати ся. Але онтам єсть щось, що Вас мусїло зрадити. — При сих словах показав він на портрет молодого офіцира, що висїв над комином.

— Ви, пане, мусите мати добре око і добрий з Вас спостерігатель! — сказав на то молодший Вартон.

— Потреба мене того научила — відповів Гарпер встаючи.

Франсес підійшла до него як раз, коли він хотів вийти, взяла его за руку і промовила з поважною щиростию:

— Ви мого брата не зрадите, Ви того не зробите — не можете того зробити!

Гарпер задержав ся на хвильку і з подивом в души споглядав на любе дївча перед собою, відтак поклав еї руки собі на груди і відповів товжественним голосом:

— Не можу того зробити і не зроблю!

Тепер пустив еї руки, а поклав свої на еї головку і додав:

— Коли благословенє чужинця може Вам помочи, то прийміть его!

Відтак обернув сл поволи і пішов до своєї комнати.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.